

Zřícenina hradu Janštejn, Horní Dubenky

Popis:

Ačkoliv byl gotický hrad Janštejn postaven počátkem 14. století z pevného kamene a byl svědkem významných bitev, sám bouřlivým časům husitských válek také podlehl. Do dnešní doby se z jeho zdí zachovaly pouze skromné zbytky, na které může narazit ten, kdo se toulá lesy mezi Novou Vsí a Horními Dubenkami. O hradní historii dnes svědčí pouze část věže, zbytky valů a kusy kamenů povalující se okolo.

Podrobný popis:

Historie hradu bohužel není příliš jasná, nedochoval se nám totiž dostatek pramenů, které by prozradily přesná data. Ani zbytky jeho zdí bez architektonických detailů nedávají badatelům příliš vodítek pro určení doby vzniku. S největší pravděpodobností byl postaven kolem roku 1315 v době formování počáteckého panství, které původně náleželo k Moravě. Na tuto dobu odkazuje i název hradu evokující souvislost s Janem Lucemburským. Ta je však pouze v rovině spekulací.

První doložená zpráva o hradu pochází až z roku 1358, kdy jej Štěpán z Březnice prodal spolu s dalšími osadami markraběti Janovi. Mezi markraběcími potomky se předával až do roku 1383, kdy byl prodán Jindřichovi z Hradce.

Mírná skalnatá vyvýšenina, na které byl hrad postaven, nebyla pro obranu zvláště vhodná. Jihozápadní strana byla sice chráněna příkopem a valem, ze třech dalších stran ale chránil hrad pouze parkán se studniční věží, který byl na severní straně zesílen dalšími dvěma malými věžemi. Ani toto opevnění jej však od zkázy nezachránilo. Přesné informace o jeho zániku rovněž nemáme, patrně byl zničen za husitských válek stejně jako řada osad v jeho okolí.

Ačkoliv se z hradu mnoho nezachovalo, stále je možné rozpoznat obrysy jeho místností. Umístění podlouhlého paláce, jediné obytné místnosti, prozrazují terénní nerovnosti na severovýchodní straně. Patrné jsou i terénní náznaky dvora, ve kterém stálo několik stavení, ze kterých jsou dnes patrné již jenom prohlubně. Věž bergfritového typu (převážně okrouhlá hlavní věž hradu, která v případě potřeby sloužila obráncům jako poslední útočiště) stojí na přitesaném skalisku. Ke zřícenině dnes vede žlutá značená turistická stezka.

Region: Jihlavsko

Město: Horní Dubenky

URL:

Zpřístupnění: volně přístupné

Bezbariérový přístup: ne

GPS: 49°16'20.797"N, 15°20'39.081"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.2724436,15.3441892&z=12>

Obrázky:

